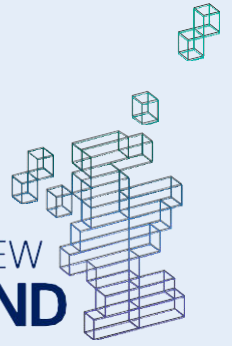

Budujeme nové Škótsko: nezávislé Škótsko v EÚ

BUILDING A NEW
SCOTLAND

Zhrnutie

Keby Škótsko vstúpilo do EÚ ako nezávislý národ, dostalo by šancu znovu získať to, o čo prišlo v dôsledku brexitu a čo mu decentralizácia nedokáže poskytnúť. Škótsko by sa prvýkrát ocitlo pri stole, odkiaľ by mohlo presadzovať záujmy Škótska priamo v EÚ. Nezávislé Škótsko by pozitívne prispelo k EÚ a jej členským štátom.

Dôkazy, ktoré stoja za týmto zhrnutím, ako aj odkazy na zdroje sú uvedené v úplnom znení.

Škótsko, Spojené kráľovstvo a EÚ

Historický národ Škótska vstúpil v roku 1707 do dobrovoľného politického zväzku s národom Anglicka. V rámci tohto zväzku si Škótsko vždy zachovalo osobitné národné inštitúcie a systémy.

Parlament Spojeného kráľovstva si ponecháva kontrolu nad makroekonomickou politikou, zahraničnou politikou a obranou, ako aj väčšinu právomocí v oblasti sociálneho zabezpečenia a zdaňovania.

Decentralizácia a opätovné zriadenie škótskeho parlamentu preukázali výhody samosprávy pre Škótsko. V roku 2014 obyvatelia Škótska hlasovali v referende o tom, či sa má Škótsko stať nezávislé alebo nie. Referendu predchádzala kampaň, v ktorej tí, ktorí argumentovali proti nezávislosti, tvrdili, že hlasovanie za „Nie“ je jediný spôsob, ako zabezpečiť Škótsku miesto v EÚ.

Škótsko zdieľa základné princípy a kľúčové hodnoty EÚ, ktoré sú založené na ľudskej dôstojnosti, rovnosti, právnom štáte, slobode, demokracii a ľudských právach. Toto sa jasne ukázalo, keď obyvatelia Škótska v roku 2016 rozhodne hlasovali za zotrvanie v EÚ.

Brexit znova vyvolal diskusiu o tom, či je pre Škótsko lepšie, aby bolo nezávislé a v rámci EÚ ako samostatný členský štát.

Dokument poskytuje dôkaz o tom, že rozhodnutie westminsterskej vlády presadzovať „tvrdý brexit“ viedlo k tomu, že Škótsko utrpelo ekonomicky, sociálne aj kultúrne. Westminsterský prístup k rokovaniam charakterizovalo zbytočné napätie s EÚ a ignorovanie názorov a záujmov obyvateľov Škótska.

Škótsko prestalo byť súčasťou jednotného trhu a siete veľmi výhodných obchodných vzťahov EÚ na celom svete. Obyvatelia Škótska stratili právo žiť, pracovať a študovať v rámci celej EÚ.

Škótsko sa tak ocitlo v jedinečnej situácii – krajina, ktorá je v dobrovoľnom zväzku národov, bola proti vôli väčšiny svojich obyvateľov vylúčená z EÚ a jej jednotného trhu.

Členstvo v EÚ by Škótsku prinieslo mnoho výhod

Je preukázané, že členstvo v EÚ má ekonomické, spoločenské a kultúrne výhody.

Takéto členstvo by:

- znamenalo, že Škótsko by bolo súčasťou najväčšieho jednotného trhu na svete s voľným pohybom tovaru, služieb, kapitálu a osôb. Tento trh je sedemkrát väčší ako Spojené kráľovstvo, takže škótske firmy by mohli voľne obchodovať s väčším počtom podnikov a predávať väčšiemu množstvu zákazníkov,
- poskytovalo obyvateľom Škótska viac a lepších príležitostí na odbornú prípravu a zamestnanie. Mohli by sme prilákať a udržať si ľudí z celej EÚ a podporovať tým naše podniky, univerzity na špičkovej svetovej úrovni a verejné služby,
- vytváralo príležitosti na podporu kultúrnych výmen a rozvoj výskumných partnerstiev na podporu prosperity a blahobytu našich občanov,
- dostalo Škótsko do centra organizácie s globálnym dosahom. Spoločne s našimi partnermi by sme rozvíjali politiky EÚ a spolupracovali by sme na riešení globálnych výziev, akými sú klimatické zmeny,
- umožnilo Škótsku znovu získať prístup k nástrojom EÚ na presadzovanie práva, ktoré pomáhajú v boji proti cezhraničnej trestnej činnosti a hrozbám.

A ako členský štát EÚ by malo nezávislé Škótsko priame zastúpenie v inštitúciách EÚ. To by Škótsku umožňovalo prostredníctvom demokratických a transparentných procesov prispievať ku kolektívnym rozhodnutiam, ktoré odrážajú priority Škótska.

V dokumente sú uvedené tieto a mnohé ďalšie výhody členstva v EÚ.

Škótsko toho má veľa, čo môže ako členský štát EÚ ponúknuť

Tak ako má EÚ veľa čo ponúknuť Škótsku, tak aj Škótsko toho má veľa, čím môže ako členský štát prispieť k EÚ. Napríklad:

- silné stránky Škótska v oblasti obnoviteľnej energie, výskumu, vývoja a inovácií by mohli pomôcť EÚ pri vývoji technológií budúcnosti a prispieť k prechodu na „čistú nulu“,
- škótske vysoké školy a univerzity na špičkovej svetovej úrovni by opäť privítali študentov programu Erasmus+ z krajín EÚ,
- škótska živá kultúra by významne prispela k dynamickej a pokrokovej EÚ.

Nezávislé Škótsko by malo dobré predpoklady na to, aby prispelo k hodnotám EÚ. Škótska vláda je odhodlaná prispievať k spoločnej agende EÚ v oblasti sociálnej

spravodlivosti a úsilia o spravodlivejšiu a ekologickejšiu spoločnosť.

Nezávislosť je jediný reálny spôsob, ako dosiahnuť členstvo v EÚ

Členstvo nezávislého Škótska v EÚ by nebolo na úkor cenných vzťahov, ktoré máme, a aj naďalej budeme mať, so Spojeným kráľovstvom. Obchodný vzťah nezávislého Škótska, ako člena EÚ, so zvyškom Spojeného kráľovstva by sa riadil všetkými v danom čase platnými uzavretými obchodnými dohodami medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Škótsko bude ostatné národy Spojeného kráľovstva a Írska naďalej považovať za svojich blízkych a vážených priateľov.

Dokument stanovuje proces vstupu do EÚ. Ukazuje, že Škótsko už má znalosti a siete na podporu úspešného členstva v EÚ. Škótske zákony sú už vo veľkej miere zosúladené s právnymi predpismi EÚ. Preto je škótska vláda presvedčená, že Škótsko by malo dobré predpoklady na to, aby hladko a rýchlo splnilo požiadavky prístupového procesu.

Škótska vláda navrhuje, aby sa nezávislé Škótsko čo najskôr uchádzalo o opätovný vstup do EÚ.

Škótsko by bolo v bezprecedentnej situácii. Žiadna iná krajina nebola vylúčená z EÚ a jej jednotného trhu proti svojej vôli. A žiadna iná krajina sa ani neuchádzala o opätovný vstup do EÚ.

Väčšina obyvateľov Škótska, škótsky parlament a škótska vláda nikdy nechceli vystúpiť z EÚ. Členstvo v EÚ je pre budúci hospodársky a sociálny úspech Škótska kľúčové. Nezávislosť je jediný reálny spôsob, ako ho dosiahnuť.

© Škótska vláda 2023

Vydala škótska vláda, november 2023

Pre škótsku vládu vytvorila spoločnosť APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Edinburgh EH6 5NA PPDAS1341862 (11/23)